

BIZTONSÁGI ADATLAP

A magyar változat kiállításának kelte: 2008. 06. 05.

Dokumentum szám: 23-3493-6

1. A KÉSZÍTMÉNY ÉS A TÁRSASÁG /VÁLLALKOZÁS AZONOSÍTÁSA

A készítmény neve: **3M(TM) Espe(TM) Express(TM) XT Penta (TM) Putty Catalyst**

Felhasználás: fogászati lenyomati anyag

Gyártó cég neve: 3M ESPE Dental Products

3M Center

St. Paul, Minnesota

55144-1000

1-800-364-3577 vagy (651) 737-6501

Importáló/forgalmazó cég neve:

3M HUNGÁRIA Kft.

1138 Budapest, Váci út 140.

Tel: 270-7777

Fax: 320-0951

Felelős személy neve: Csomor Marina

A magyarországi Egészségügyi Toxikológiai Tájékoztató Szolgálat (ETTSZ)

címe: 1096 Budapest, Nagyvárad tér 2.

éjjel-nappal hívható telefonszáma: 06 80 201199

2. A VESZÉLY AZONOSÍTÁSA

Besorolás a gyártó, az EU, valamint a 44/2000. (XII.27.) EüM rendelet szerint:

Veszély-jel és veszélyszimbólum: nincs

A készítmény sajátos veszélyeire és kockázataira utaló R mondatok: nincs

Speciális veszélyek: A zárt tárolókban hő hatására megnőhet a nyomás és felrobbanhatnak.

3. ÖSSZETÉTEL/AZ ALKOTÓRÉSZEKRE VONATKOZÓ INFORMÁCIÓ

Megnevezés	CAS - szám	EINECS - szám	%	Veszély jel	R - mondat
Nátrium-alumínium-szilikát	37244-96-5	-	70-80	-	-
Vinil-polidimetilsziloxán	68083-19-2	polimer	15-20	-	-
Platina katalizátor	-	-	1-5	-	-
Fehér ásványolaj	8042-47-5	232-455-8	1-5	-	-

4. ELSŐSEGÉLYNYÚJTÁSI INTÉZKEDÉSEK

Általános előírások: a sérültet friss levegőre kell vinni és bármilyen panasz, vagy tünet esetén orvossal kell konzultálni. Mutassuk meg az Adatlapot. Eszméletlen sérültnek soha ne adjunk be semmit szájon át.

4.1. Belégzést követően: vigyünk a sérültet friss levegőre. Elsősegélynyújtás nem szükséges.

4.2. Szembe jutás esetén: öblítsük ki a szemet - legalább 10-15 percen át - bő folyóvízzel, a szemhéjszélek széthúzása és a szemgolyó egyidejű mozgatása mellett. Panasz esetén forduljunk szakorvoshoz.

- 4.3. Bőrre jutáskor: vegyük le a szennyezett ruházatot és mossuk le a bőrt bő szappanos folyóvízzel.
- 4.4. Lenyelés esetén: ne hánytassunk az orvos utasítása nélkül. Adjunk 2 pohár vizet inni és panasz esetén forduljunk orvoshoz.

5. TŰZVÉDELMI INTÉZKEDÉSEK

- 5.1. Oltóanyag: B osztályú oltószer: pl. por, CO₂
- 5.2. Tűz esetén keletkező veszélyes bomlástermékek: CO, CO₂, irritáló gázok, gőzök, óvakodjunk a belégzésétől.
- 5.3. Tűzoltáskor tűzálló védőruházat, védőkesztyű, védőlábbeli, védőszemüveg, izolációs légzésvédő használata szükséges.

6. INTÉZKEDÉSEK BALESET ESETÉN

- 6.1. Személyi védelem
Az összegyűjtést kvalifikált személy végezze.
Tartsuk be a biztonsági előírásokat.
- 6.2. Kiömlés esetén
Szellőztessünk. A kiszóródott anyagot mechanikusan szedjük össze, majd gyűjtjük konténerbe. Tisztítsuk fel a maradékot.
Megsemmisítés: a hatósági előírások szerint.
- 6.3. Környezetvédelem
Ne engedjük a készítményt élővízbe, talajba és közcsatornába jutni.

7. KEZELÉS ÉS TÁROLÁS

- 7.1. Kezelés: Óvakodjunk a szemmel és a bőrrel történő érintkezéstől. A higiénés és biztonsági előírásokat tartsuk be.
- 7.2. Tárolás: Eredeti zárt csomagolásban, jól szellőző, hűvös, száraz helyen, alkáli és alkáli földfémektől, aminoktól, erős savaktól, erős bázisoktól, erős oxidálószerektől élelmiszerektől elkülönítetten, hőtől, napfénytől védve tárolandó.

8. AZ EXPOZÍCIÓ ELLENŐRZÉSE / EGYÉNI VÉDELEM

- 8.1. A munkavégzés feltételei:
Óvatos munkavégzéssel kerülni kell a készítmény kiömlését, bőrre, szembe jutását. Munka közben enni, inni, étkezni, dohányozni tilos. A munkavégzés szüneteiben folyóvízes kézmosás, a munka után folyóvízes, szappanos tisztálkodás szükséges.
- 8.2. Műszaki intézkedések: megfelelő szellőzés
- 8.3. Munkahelyi levegőben megengedett határérték:
Nátrium-alumínium-szilikát CAS:37244-96-5 CMRG TWA, resp.: 5mg/m³
Fehér ásványolaj CAS:8042-47-5 CMRG TWA: 5mg/m³
CMRG STEL: 10mg/m³ (a gyártó adatai)
- 8.4. Egyéni védelem
Légzésvédelem: normál körülmények között légzésvédelem nem szükséges.
Bőr- és testfelület: óvakodjunk az ismételt expozíciótól
Kézvédelem: normál körülmények között kézvédelem nem szükséges. Óvakodjunk a hosszan tartó, ismétlődő kontaktustól.
Szemvédelem: óvakodjunk a szemmel való érintkezéstől, szembejutás veszélye esetén megfelelő, jól illeszkedő szemüveget használjunk

9. FIZIKAI ÉS KÉMIAI TULAJDONSÁGOK

- Fizikai állapot:
- halmazállapot: paszta
  - szag: karakterisztikus
  - szín: fehér

sűrűség: $\geq 1,8 \text{ g/cm}^3$
oldhatóság: vízben oldhatatlan

10. STABILITÁS ÉS REAKCIÓKÉSZSÉG

Stabilitás: normál körülmények mellett stabil.
Veszélyes bomlástermékek: CO, CO², irritáló gázok, gőzök
Veszélyes reakciók, kerülendő anyagok, körülmények: alkáli és alkáli földfémek, aminok, erős bázisok, erős savak, erős oxidálószeres, hő.

11. TOXIKOLÓGIAI INFORMÁCIÓK

A termék a gyártó tapasztalatai és a rendelkezésre álló adatok szerint rendeltetésszerű felhasználás esetén nem károsítja az emberi szervezetet. A szembe jutva okozhat enyhe irritációt. Hosszan tartó, ismételt expozíció előidézhethet enyhe bőrirritációt. Lenyelve okozhat gyomor és bélpanaszokat, émelygést, hányingert, hasmenést.

12. ÖKOLÓGIAI ADATOK

A termékre vonatkozólag nem állnak rendelkezésre ökotoxikológiai adatok
Ne engedjük a készítményt élővízbe, vízfolyásokba és a talajba jutni.

13. ÁRTALMATLANÍTÁSI SZEMPONTOK

A termék maradékainak kezelésére a vonatkozó rendeletben foglaltak az irányadók. Irányított égetéssel meg lehet semmisíteni. A teljesen megkötött vagy polimerizálódott hulladékot a háztartási szeméttel együtt lehet kezelni. (a gyártó megjegyzése).
EWC kód: 18 01 07 (vegyszerek, amelyek különböznek a 18 01 06*- tól)

14. SZÁLLÍTÁSI INFORMÁCIÓK

Nincs szabályozva

15. SZABÁLYOZÁSI INFORMÁCIÓK

15.1. Címkézésre vonatkozó előírások az EU szabályozás szerint:

Veszély jel és veszély szimbólum: nincs

A készítmény sajátos veszélyeire és kockázataira utaló R mondatok: nincs
A készítmény biztonságos használatára utaló S mondatok:
S 24/25 Kerülni kell a bőrrel való érintkezést és a szembejutást
S26 Ha szembe kerül, bő vízzel azonnal ki kell mosni és orvoshoz kell fordulni
S28 Ha az anyag bőrre kerül, azonnal mossuk le a bőrt sok vízzel

Biztonsági adatlap foglalkozásszerű felhasználók kérésére rendelkezésre áll.

15.2. A vonatkozó jogszabályok:

Veszélyes anyagok
Az Európai Parlament és a Tanács 1907/2006/EK rendelete (2006. december 18.) a vegyi anyagok regisztrálásáról, értékeléséről, engedélyeztetéséről és korlátozásáról (REACH)
2000. évi XXV. törvény a kémiai biztonságról és vonatkozó rendeletei,
a veszélyes anyagokkal és a veszélyes készítményekkel kapcsolatos egyes eljárások, illetve tevékenységek részletes szabályairól szóló 44/2000. (XII.27) EüM. rendelet és módosítása a 33/2004. (V.26.) ESZCSM rendelet.
25/2000. (IX. 30.) EüM-SzCsM együttes rendelet a munkahelyek kémiai biztonságáról és módosítása.
Veszélyes hulladék

98/2001.(VI.15.) Korm. rendelet a veszélyes hulladékokkal kapcsolatos
tevékenységek végzésének feltételeiről,
16/2001.(VII.18.) KöM. rendelet a hulladékok jegyzékéről
Munkavédelem
1993.évi XCIII. törvény a munkavédelemről és rendeletei.

16. EGYÉB INFORMÁCIÓK

Csak foglalkozásszerű felhasználásra! Fogászatban.

Készült: ez a biztonsági adatlap a rendelkezésre álló dokumentáció (gyártó által 2007.06.29-én készített biztonsági adatlap és egyéb dokumentumok), valamint a vonatkozó Európai Direktívák útmutatása alapján készült, és meggyőződésünk szerint az abban foglalt adattartalomnak megfelelő mértékig megfelel Az Európai Parlament és a Tanács 1907/2006/EK rendelete (2006. december 18.)a vegyi anyagok regisztrálásáról, értékeléséről, engedélyeztetéséről és korlátozásáról (REACH), a kémiai biztonságról szóló 2000. évi XXV. törvény a kémiai biztonságról és módosítása valamint a 44/2000 (XII.27.) EüM rendelet és módosítása a 33/2004 (V.26.) ESZCSM rendelet előírásainak. A biztonsági adatlapban foglalt információk, adatok és ajánlások ismereteink és tájékozottságunk legjaván alapszanak és azokat a kiadás időpontjában pontosnak, helytállónak ismerjük, illetve hisszük. Ez nem jelent közvetlen vagy közvetett garanciát a termék minőségére, valamint arra vonatkozóan, hogy a biztonsági adatlapban foglalt minden információ, adat és ajánlás a felhasználás időpontjában maradéktalanul pontosnak és helytállónak bizonyul. A felhasználás konkrét adatai nem ismertek, így azokért a felelősség a felhasználót terheli. A mindenkor érvényes törvények, szabályok betartása a felhasználók részére kötelező. A felhasználó – a kockázatbecslés adatai alapján - saját felelősségére dönt az említett információk alkalmazásáról, az egészséget nem veszélyeztető munkavégzés feltételeinek kidolgozásáról és a termék felhasználásáról